

Постъпките на заинтересувани лица — да се узнае нѣщо за сѫдбата на паметника, останаха ялови. Напразно и азъ го дирахъ въ Солунъ презъ 1906 г. и въ Цариградския музей презъ 1908 г. Въ Солунъ казваха, че камъкътъ билъ пренесенъ въ Цариградъ, а въ Цариградъ директорътъ на музея не знаеше нищо за такъвъ камъкъ.

При пребиванието си въ Солунъ узнахъ, че Kinch забележилъ камененъ стълпъ съ името на Симеона и при с. Вардаровци (Солунска каза), на лѣвия брѣгъ на р. Вардаръ. Самъ Мордтманъ ходилъ въ с. Вардаровци да дири старицата, но тамъ му казали, че гърци я пренесли въ нѣкой монастиръ. Колушевъ пъкъ, секретарь на Българското търговско агенство въ Солунъ, се научилъ, че такъвъ камъкъ имало действително, но билъ падналъ въ Вардара, понеже билъ надъ самия брѣгъ. А понеже при с. Наръшъ, което отстои на 20 километра северно отъ Солунъ, били намѣрени два подобни стълпа съ надписи, то съ вардаровския тѣ ставатъ три.

Низкото солунско поле (десетина метра надъ морското равнище) е оградено на северъ съ градоборската верига (555 м.). Тя се прорѣзва отъ р. Галикъ и върви снизена (100—200 м.) на западъ до самия Вардаръ. Симеоновите погранични камъни били поставени именно по този гребенъ, на владѣещите висини и проходи, единъ при Вардаровци, други два при Наръшъ надъ галишкия проходъ. При с. Вардаровци доскоро имаше пътно съобщение съ чунове презъ рѣката Вардаръ, а галишката тѣснина при Наръшъ е важенъ стратегиченъ пунктъ, който пази както желѣзопътния мостъ, тъй и съобщението между солунското поле и кукушко-дойранската покраина.

Надписътъ бѣ обнародванъ отъ Ф. И. Успенскій Пограничный столбъ между Византіей и Болгаріей при Симеонъ (Извѣстія Рус. Арх. Института въ Константинополѣ, 1898, III, 184—194) и отъ Г. Баласчевъ, Надпись отъ времето на царь Симеона (Български прегледъ, 1898 год., мартъ, 61—78).

По-добре запазениятъ надписъ на единия отъ наръшките крѣгли стълпове (вис. 1·20 м., диам. 57—55 см.) се състои отъ петъ реда. Съ отпечатъкъ отъ него ми у служи Рускиятъ арх. институтъ въ Цариградъ. Тукъ, на стр. 18, давамъ на малено факсимиile отъ надписа: